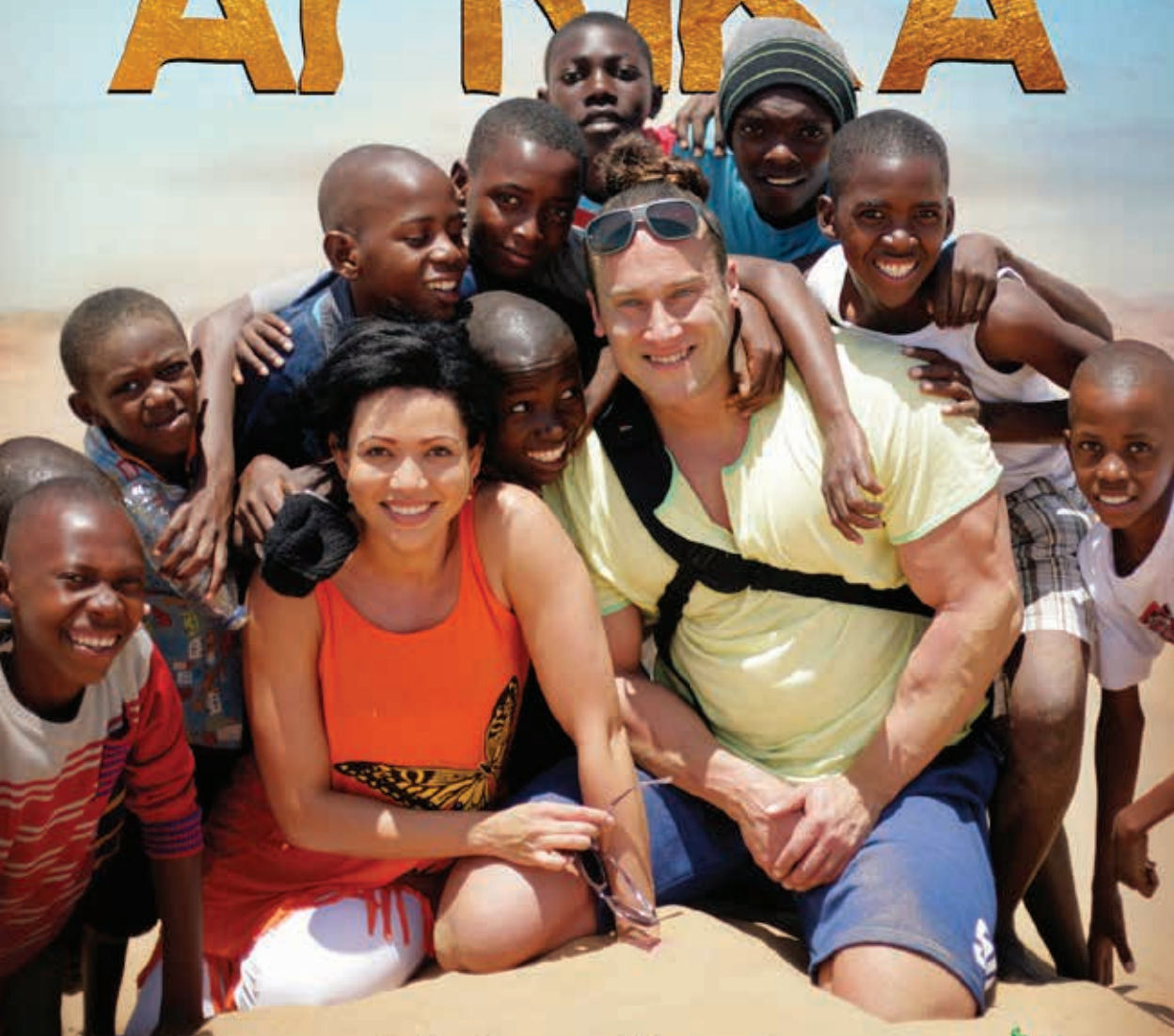

Andrius Pauliukevičius

MANO AFRIKA

Kelionė po magiška gamta
ir daugialypę kultūrą stebinančią Namibiją

Andrius Pauliukevičius

MANO AFRIKA

Išvadas

Yra dalykų, kuriuos norėtum, bet negali vadinti svajonėmis, nes nedrįsti apie tai svajoti, manydamas, kad tai per daug nerealu, jog galėtų išsipildyti. Afrika buvo svajonė, kurios net nevizualizavau – nebandžiau įsivaizduoti, kaip ten keliauju, išlipu iš lėktuvo ir glos-tau gepardus. Neturėjau pagrindo tai daryti, nes neturėjau nuo ko atsispirti.

Būdamas vaiku mėgau piešti. Darželyje visą laiką piešiau. Piešiau ir mokydamasis pradinėje mokykloje. Tėvelių namuose buvo knyga „Gyvoji gamta“: tokia paprasta enciklopedija su nuotraukomis, paveikslukais, vaizduojančiais visų žemynų augmeniją ir gyvūniją. Aš buvau nupiešęs tikriausiai visus visuose žemynuose gyvenančius didžiausius žinduolius, ir patys patraukliausi visada buvo gyvenantieji Afrikoje. Jie patys įspūdingiausi. Piešdavau juos spalvotais pieštukais, tada žirklutėmis preciziškai iškarpydavau iš popieriaus ir žaisdavau. Plėšrūnai medžiojo ir kovojo vienas su kitu.

Vienas klausimų, užduotų tėčiui, kuriam gamta taip pat įdomi, – kas stipresnis: liūtas ar tigras? Ir niekada negaudavau tiesaus atsakymo, nes liūtas ir tigras gyvena skirtinguose žemynuose ir dėl to, kad neskraido lėktuvais ir nevyksta atostogų į kitas šalis, laisvėje niekada nesusitinka. Tik neseniai sužinojau, kad tigras yra truputį didesnis ir sunkesnis už liūtą, tad žvėrių karaliaus autoritetas mano akyse šiek tiek susvyravo, bet vis dar jaučiu jam didžiulę pagarbą, todėl būdamas Afrikoje padariau kelis jo portretus, turiu juos savo telefone ir, paklaustas apie Afriką, išdidžiai pademonstruoju.

„VESTUVÉ“

Pažinties istorija

Teisingumas visada reikalauja, kad abi pusės pateiktų savas įvykių versijas. Štai jos:

Andriaus versija

2012 m. sausį į senąjį „Body Gym“ sporto klubą, kuris stovėjo dešiniajame Neries krante, o kairiajame vis dar stovi Gedimino pilies bokštas, atėjo nauja klubo klientė Ilka Adams. Tai nebuvo pirmas kartas, kai aš ją pamačiau, – žinojau, kad tokia mergina Vilniuje yra, tik niekada negalvojau, kad ji mano nosiai.

Dar 2008 metais buvau pakviestas fotografuoti prekybos centre „Panorama“ vykusį šokių renginį. Nesu profesionalus fotografas, tiesiog tuo metu jau turėjau pirmą savo pusiau profesionalų fotoaparataus „Nikon D50“, du objektyvus ir pažįstama paprašė manęs padaryti bent kelias kiekvienos šokėjos nuotraukas. Ilka turėjo pasirodyti antroje renginio dalyje ir šokti afrikietišką šokį. Jos nuotraukų padariau keliasdešimt, prieš tai daugybę pasirodžiusių šokėjų pramiegojau. Tikrąja to žodžio prasme užmigau sėdėdamas su fotoaparatu ant kaklo. Kažkas mane miegantį nufotografavo ir įdėjo tą nuotrauką į „Facebooką“. Užduoties neįvykdžiau, bet, laimei, buvome sutarę, kad tai padarysiu visuomeniniais pagrindais, tad didelių priekaištų nesulaukiau. 2009 metais išsikrausčiau į Londoną, po metų grįžau į Vilnių, bet tuos 3 metus jos nemačiau ir nieko apie ją nežinojau. 2012 m. ji jau buvo Vilniaus dailės akademijos magistrantūros pirmakursė, pasikeitė jos gyvenamoji vieta ir senasis „Body Gym“, kuriame ėjo mano gyvenimas, tapo patogiausia vieta jai treniruotis.

Atėjusi iš karto paprašė pagelbėti. Tikriausiai galvojo, kad aš ką nors apie tai išmanau. Jaučiausi labai patenkintas, man tai buvo didelis pripažinimas. Jos nepažinojau, tiesiog man ji buvo labai graži, todėl norėjau bendrauti daugiau, nei tik pasakyti, kokius pratimus, po kiek pakartojimų atlikti, ir kiek varškės valgyti. Sudariau jai treniruočių programą, mitybos planą, už viską paėmiau 50 litų (savo anūkams, kurie šią knygą skaitys po kelių dešimtmečių, aiškinu, kad iki 2015 metų, kai buvo įvestas euras, Lietuva turėjo savo piniginį vienetą – litą), tai netgi tuo metu už visą tą darbą nebuvo didelė suma. Padariau nuolaidą, nes žinojau, kad ji studentė. Vis dėlto, greičiausiai, nuolaidą pritaikiau ne dėl to. Vėliau jai tuos pinigus grąžinau ir pasiūliau štai ką: „Aš tave treniruosiu nemokamai, jei tu su manimi kalbėsi angliškai, nes aš nenoriu pamiršti to, ką jau moku ir dar noriu tobulinti.“ Ilka, visiškai neįtardama jokios klastos, sutiko. Tai reiškė, kad dabar jau turėjau pretekstą su ja kalbėti ne tik apie bicepsus, ne tik salėje, bet ir rašyti „Facebooke“ bei prašyti telefono numerio.

Ilkos versija

2012 metais pradėjau magistrantūros studijas Vilniaus dailės akademijoje ir universiteto bendrabutis, kuriame tuo metu gyvenau, buvo miesto centre esančioje Latako gatvėje. Artimiausias sporto klubas tuo metu man buvo kitoje upės pusėje stovėjęs „Body Gym“. (Senasis „Body Gym“ klubas, apie kurį kalbame, stovėjęs Olimpiečių gatvėje, 2016 metais buvo nugriautas, o jo vietoje pastatyti gyvenamieji namai. Visos ateinančios kartos, kurios bus pradėtos tuose daugiaaukščiuose, gims su dideliais bicepsais. Taip bus todėl, kad žemė toje vietoje yra persisunkusi mano, Dainiaus Barzinsko ir Pauliaus Ratkevičiaus prakaitu. *Andriaus pastaba.*)

Kai pirmą kartą ateini į naują salę, nežinai kas kur yra, turi priprasti prie naujos atmosferos. Ir nors jau turėjau treniruočių patirties, į

salę grįžau po traumos, dėl kurios nesitreniravau 7 mėnesius. Tie, kurie aktyviai gyvena ir dėl kokių nors priežasčių ilgą laiką nesitreniruoja, žino, kad sugrįžti nėra lengva.

Taigi, užlipu į antrą „Body Gym“ aukštą, kuriame buvo treniruoklių salė, įeinu pro duris. Trenerio stalas stovėjo kitame salės gale ir pastatytas taip, kad treneris sėdėdamas matytų visą salę ir tuos, kurie į ją įeina. Ten sėdėjo tas raumeningas vaikiną su kuodu ant viršugalvio, ir kai pažvelgė į mane, pasijutau lyg akimis kiaurai mane vertų. Žinoma, stengiausi parodyti, kad jo spoksojimas visiškai manęs neveikia ir neverčia jaustis nepatogiai, staigiai pasukau į dešinę ir tikėjausi prapulti tarp treniruoklių. Tačiau netrukus jis priėjo ir pasiteiravo, ar galėtų man kuo padėti, nes pastebėjo, kad čia esu naujas žmogus. Mano mintys tuo metu bylojo: „Jis kalba ANGLIŠKAI... Oho, šito nesitikėjau.“ Kodėl angliškai kalbantis Andrius man buvo tikras šokas? Todėl, kad aš labai retai sutinku žmonių, kurie gerai jaustųsi ir pasitikėtų savimi kalbėdami angliškai. Aš tikrai nesitikėjau, kad šis netradicinės išvaizdos raumeningas vyras su manimi kalbės angliškai. Taigi, jis buvo labai paslaugus, patarė, kaip treniruotis po tokios ilgos pertraukos. Tą patį vakarą gavau jo kvietimą draugauti „Facebooke“ ir mes persimetėme keliais sakiniais, kurie sukėlė įtarimų, kad patinku jam kaip mergina, tačiau dar nebuvo tuo tikra. Kai susitikome kitą kartą, pasiteiravau, kiek kainuotų asmeninė treniruotė, ir jis atsakė, kad norėtų su manimi daryti mainus. Pasiūlė, kad už jo paslaugą su juo kalbėčiau angliškai. Tai buvo netikėta, bet aš sutikau. Vėliau buvau patenkinta, kad neturiu jam mokėti, nes mūsų „treniruotės“ ėmė virsti pasimatymais. Ėmėme taip džiaugtis vienas kito kompanija ir tiek daug kalbėtis, kad per valandą mano treniruotės atlikdavau keletą pilvo preso pratimų pakartojimų. Taigi, kai kas nors paklausia Andriaus, ar jis kada nors iš manęs ėmė pinigų, jis sako „Ne“, tačiau tai nėra visiška tiesa, kadangi buvo kartas, kai

Andrius man sudarė mitybos planą ir, kadangi aš primygtinai reikalavau jam sumokėti, jis paėmė 50 litų. Manau, kad tai nebuvo teisinga, turint omeny, kad jis norėjo su manimi susitikinėti ir iki šios dienos nėra man jų grąžinęs.

Tokia yra Ilkos versija. Tam, kad šeimyninis ginčas būtų pagaliau išspręstas, pasisamdžiau teisininką, kurio komentaras buvo toks:

Teisininkas Mindaugas Vaitkevičius:

„Jei nebuvo sudaryta raštiška sutartis – skolos nėra. Jei būtų skolos sutartis, ją būtų galima išieškoti teisminiu keliu. Jei sutartyje būtų paminėti delspinigiai, jie būtų pridedami prie sumos dokumente nurodyta tvarka. Dabar, kai nėra sutarties, nėra nei skolos, nei delspinigių.

Už atliktą darbą paimti atlygį (50 litų) – normalus dalykas.

Priekaištus gali pareikšti tik:

1. Sporto klubas, jei Andrius ten nėra įdarbintas, o gauna pajamas.
2. Mokesčių inspekcija galėtų paprašyti įtraukti pajamas į pajamų deklaraciją, jei tai taptų nuolatine veikla, o nėra leidimo tuo užsiimti (verslo liudijimo ar pan.).
3. Ilka, tuo atveju, jei suteikta paslauga (konsultacija, mitybos ar treniruočių planas) buvo nekokybiška, gali reikalauti grąžinti pinigus.“

To sporto klubo daugiau nėra, o Ilka gerai atrodo. Vadinasi, planas buvo kokybiškas. Byla baigta!

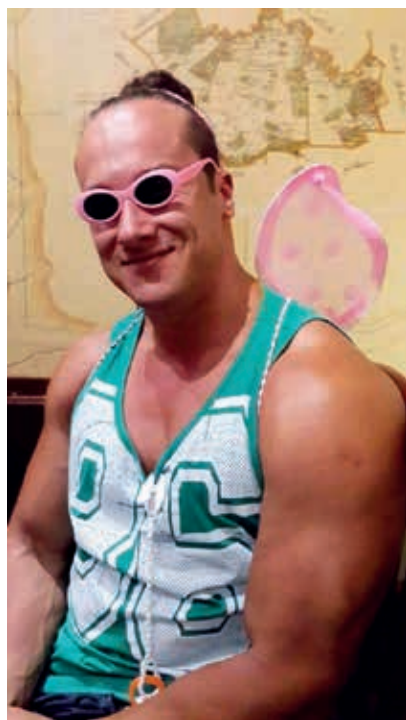
Bernvakaris, arba *Bachalors party* („Bakalauro vakarėlis“)

Tiesą sakant, labai vyliausi išvengti bernvakario. Rašau tai labai drąsiai, nes mano bernvakario organizatoriai neskaito ir nesupranta lietuviškai, todėl jaučiuosi galintis nevaržomai naudotis spaudos ir žodžio laisve.

Manau, kad švęsti labiausiai mėgsta ir švenčių labiausiai reikia tiems, kurie labai nemėgsta savo kasdienybės. Jiems tai – galimybė pasidžiaugti gyvenimu, to jie negali daryti 70 proc. savo laiko, nes 70 proc. yra penkios dienos iš septynių. Aš gyvenu atvirkščiai ir jaučiu pasitenkinimą ne 30, o 90 proc. savo laiko. Man nereikia galimybės atsipalaiduoti ir pasidžiaugti, nes aš to ir taip turiu per daug.

Nebuvau buvęs nė viename bernvakaryje iki savojo, nes jų, didelėmis proto pastangomis vis kurdamas įvairius pasiteisinimus, taip pat išvengiau. Ir nors, mano manymu, neteisinga remtis kitų nuomone, dažnai – ir kitų patirtimi, ir nuomonę beveik apie viską reikia susidaryti pačiam, man vis atrodė, kad bernvakaris yra ta gyvenimo patirtis, kuri nei man įdomi, nei labai reikalinga. Aš žinojau, kad vyks Ilkos mergvakaris, tačiau iki paskutinio momento vis atrodė, kad manojo vakaro nebus, aš galėsiu ramiai likti namuose ir skaityti.

Vis dėlto bernvakario idėja tikriausiai ir yra tokia, kad tai turi būti staigmena. Į kambarį užėjo abu Ilkos broliai ir paprašė manęs susiruošti vakarui. Nesakė nei kur važiuosim, nei koks bus aprangos kodas, ir aš, nenorėdamas papildomai sukti sau galvos, išlindau iš vieny šortų ir marškinėlių ir įlindau į kitus, tik šiek tiek gražesnius. Tada jau jie papuošė mane rožiniais angelo sparnais, davė keliaraištį ir į ilgus mano plaukus negrabiai įsegė kelias ryškias rožinės ir salotinės spalvos sruogas, kurios man puikiai tiko.

Išvažiavome vakarieniauti į gražų didelį restoraną, mums atnešė meniu ir man neleido užsisakyti, nes užsakė broliai Charlis ir Jose. Tai buvo 4 skirtingi mėsos patiekalai. Gera prisimenu tik vieną iš jų, nes tai buvo skirtingų rūšių mėsos šašlykas, tarp jų buvo ir krokodilo mėsa, kurios konsistencija ir skonis priminė žuvį. Ilga istorija trumpai: jie tikėjosi, kad pagaliau aš gausiu tiek mėsos, kiek negalėsiu įveikti, bet planas žlugo.

Kai visi pavalgėme, o mūsų buvo keliolika ir daugelį tą vakarą mačiau pirmą kartą, nes tai buvo pusbroliai, kurių vardų aš ir prisiminti negalėjau, jaunesnysis brolis Jose atsistojo ir tarė: „Andrius, dabar tau reikia paimti šią skrybėlę, – jis tiesė kažkokią skrybėlę į mane, – ir surinkti pinigų sumokėti už vakarienę. Tai reiškia – eik pro visus staliukus ir pasakok kokią nors gaudžią istoriją, kurią išgirdę restorano lankytojai susimils ir tau paaukos.“

Žinoma, jis kreipėsi tardamas „Andrius“, nes, laimei, anglų kalboje nėra linksnių ir visais atvejais mano vardas yra Andrius. Net Ilka vis dar nemoka:

Vardininkas – Andrius
Kilmininkas – Andrio
Pradininkas – nuo Andrius
Naudininkas – dėl Andriaus
Galininkas – Andrių
Įnagininkas – Andriumis
Vietininkas – Andriujiame
Šauksmininkas – Andrius!

Restoranas buvo didelis, staliukų ir žmonių daug, tad aš turėjau erdvės pasivaikščioti. Mano istorija buvo apie tai, kaip su draugais atvykome čia švęsti mano bernvakario, o tai, matant mane, atrodė panašu į tiesą, ir kad dabar aš neturiu pinigų susimokėti už mūsų visų vakarienę, o tai, žiūrint į mane, irgi buvo panašu į tiesą. Tad dabar prašau man paaukoti, antraip, turėsiu likti čia nakčiai

ir plauti indus, kol „atmušiu“ tą sumą, kurią pravalgėme, ir tikrai nespėsiu į savo vestuves. Visi svečiai prie visų staliukų klausėsi su plačiomis šypsenomis veide ir neatsirado žmogaus, kuris nebūtų atvėręs savo piniginės. Tikiu, kad tai yra priežastis, dėl kurios režisierius Justinas Krasiūnas davė man „marozo“ vaidmenį komedijoje „Dėdė, Rokas ir Nida“. Galiausiai, turėjau sumą, kurios būtų užtekę padengti sąskaitą ir dar palikti arbatpinigių, tačiau Jose paprašė ją pasilaikyti sau, o vakarienę apmokėjo visi bernvakario svečiai.

Jei nebūtų baudžiama už elgetavimą, nebūtum išvaromas iš restoranų ir žmonės neatpažintų, kad čia vėl tas pats su ta pačia istorija, iš to būtų buvę galima plėtoti sėkmingą atostogų verslą ir vargu ar aš toliau užsiiminėčiau žmonių treniravimu ir knygų rašymu. Tačiau yra kaip yra.

„Vestuvė“

Būtent „vestuvė“, o ne vestuvės. Vestuvės būtų buvę, jei grįžę iš Afrikos, būtume jas iškėlę dar ir Lietuvoje, kaip norėjo teta Jadvyga ir kiti giminaičiai. Bet kadangi joms įvykti yra tik viena galimybė – be jau senstančių jaunųjų, tai šis skyrius visiškai pelnytai ir argumentuotai gali būti vadinamas „Vestuve“.

Savų vestuvių fotografas

Iš pradžių planavome vestuves kelti vasarą Palūšėje. Palūšėje ir pasipiršau. Vietą, kur tai įvyks, sugalvojau dar 2007 metais. Tuo metu negalėjau įsivaizduoti, kas bus ta (ne)laimingoji, bet

nusprendžiau, kad piršiuosi būtent ten. Kalbu apie valtinę. Tiesą sakant, Palūšėje yra dvi valtinės, bet aš kalbu apie antrąją, jei skaičiuosime važiuodami iš Ignalinos link Kaltanėnų. Arba pirmąją, jei kryptis sukeisime. Tą vietą aš labai mėgstu dar nuo laikų, kai mokiausi vidurinėje mokykloje, Ignalinoje. Planavau pasipiršti vasarą,irstydamasis valtimi, bet tai nutiko vasarį – pusmečiu per anksti arba pusmečiu per vėlai. Tiesiog taip klostėsi mūsų santykiai ir jaučiau, kad dabar, nepaisant sniego ir ledo, yra tinkamas laikas tai padaryti. Nereikia būti labai gudriam, kad nuspėtum, jog Ilka sutiko, antraip šio skyriaus knygoje nebūtų. Tiesą sakant, nebūtų šios knygos, nes nebūčiau turėjęs uošvės Afrikoje. Kas žino, galbūt tada būčiau rašęs apie Kazlų Rūdos seniūniją ar Slavikų seniūniją (Šakių rajonas). Bet tai jau atskira istorija ir mintis grožinės literatūros knygai – kaip būtų susiklostęs mano gyvenimas, jei-gu... Nors aš nesutinku su kriterijais, pagal kuriuos literatūra klasifikuojama į grožinę ir negrožinę. Kokia normali mergina ar moteris, pažiūrėjusi į mano knygos „Pasiek savo tikslą“ viršelį, galėtų pasakyti, kad tai nėra grožinė literatūra?

Norint iškelti vestuves Lietuvoje, reikėjo krūvos dokumentų, antspaudų ir patvirtinimų: kad ji nėra ištekėjusi čia, kad ji nėra ištekėjusi ten, kad aš nevedęs čia ir nevedęs visur kitur, kur kada nors iki tol buvo žengusi mano koja. Reikėjo pristatyti dokumentus, įrodančius, kad esame gimę, lyg nebūtų savaime aišku, kad negimusiam paso neduoda ir dar negimęs pats savo kojomis į Civilinės metrikacijos biurą neateina. Vis dar stebiuosi, kad nereikėjo pažymos iš morgo, kad nesu ir ten patekęs. Išleidom pluoštą banknotų ir galo nesimatė.

Ilka pasakė, kad Afrikoje tai padaryti bus paprasčiau, tad vestuves atidedame lapkričiui. Lapkritis Namibijoje yra mūsų gegužė, tai yra paskutinis pavasario mėnuo. „Kurgi ne, – pamaniau. – Jei tėvynėje nesusitvarkom, netgi Ignalinoje, kur esu gimęs ir kur

civilinės metrikacijos skyriuje sėdinčios tetos mane bent jau iš matymo pažįsta, buksuojam (manau, jos buksuotų, jei reikėtų sutvarkyti aukštaičio ir suvalkietės santuokos dokumentus, nes jų patirtis apsiriboja civiline santuoka tarp bernioko iš Ceikinių ir mergiotės iš Ceikinėlių), tai Afrikoje, kurioje tu jau negyveni nuo tada, kai baigei vidurinę, viskas eis kaip kokosų aliejumi patepta.“ Bet vien kelionė ten būtų buvęs nuotykis, nemaniau, kad yra ką prarasti, tad džiaugsmingai sutikau. Kaip paaiškėjo vėliau, tai buvo geriausias įmanomas sprendimas.

Šventę organizavo Ilkos mama ir teta, Ilka su jomis kalbėjo „Skype'u“, susirašinėjo. Jos rūpinosi viskuo: vieta, svečiais, maistu, pastoriumi, muzikantais, fotografu, tikiu, kad net gero oro meldė, nors blogo ten beveik nebūna. Statistika byloja, kad Namibijoje yra 300 saulėtų dienų per metus. Aš nesikišau, buvau patenkintas, kad man nereikia niekuo rūpintis, o paklaustas savo nuomonės vienu ar kitu klausimu, turėjau labai išmintingą ir argumentuotą atsakymą, kad aš ten juk net nesu buvęs, tad kaip galiu Jums aiškinti, ką ir kaip turite daryti. Pačios geriau žinote! Gavau pažymą, įrodančią, kad esu gimęs, kad esu nevedęs, kad nesu miręs, jas notarų biure išvertė į anglų kalbą, uždėjo antspaudą, patvirtino Užsienio reikalų ministerijoje. Namibija yra šalių sąrašė, kur atsi-vežus tokį dokumentą, jis turi teisinę galią.

Vilniuje, Pilies gatvėje (Ignalinoje nėra Pilies gatvės, nes Ignalinoje nebuvo ir nėra pilies) nusipirkau baltas linines kelnes ir marškinius, kuriems dar buvo pritaikyta didelė nuolaida, nes to dydžio drabužiai ilgai kabėjo neliečiami ir parduotuvė jau norėjo jų atsikratyti. Susidėjau abu savo fotoaparatus ir išskridau kaip turistą, kuris žino, kur skrenda, bet dorai nežino, kas jo laukia.

Praėjus mėnesiui po vestuvių, turėjo pasirodyti pirmoji mano knyga „Tobulas kūnas“. Prieš mums išvykstant į Afriką, su žurnalu „Žmonės“ buvome sutarę, kad pasidalysiu vestuvių nuotraukomis